ВОЛОДИМИР КОРНІЙЧУК

ВЕРЛІБРИ,
ЩО РОЗВИХРЕНІ КОНІ...

Київ
Видавництво Ліра-К
2020

УДК 821.161.2’06-14
К67

Корнійчук В. П.

К67 Верлібри, що розвихрені коні… : поезія. Київ : Видавництво Ліра-К, 2020. 180 с.

ISBN 978-617-7844-97-5

Новелам відомого українського письменника, театрального критика, журналіста, хореографа, музикознавця і видавця Володимира Корнійчука притаманний глибинний психологізм, асоціативна манера письма, несподіваність і парадоксальність сюжетних поворотів, активне використання елементів гротеску, парадоксу, фантасмагорії, детективу, музичних композиційних форм.

Поезіям автора – верлібрам, танка й хоку, які віддавна започатковані й розвинуті у Франції і Японії, характерна філософська заглибленість у сутність земного буття, імпресіонізм у передачі найтонших порухів душі, метафоричне бачення світу.

Домінантою книги, її сутністю і квінтесенцією є поліфонічне розкриття багатогранної, розлогої і космогонічної душі одвічного українця: його мислення, психологія, віросповідання, світобачення, світовідчуття та світосприйняття у всебічних і найрізноманітніших виявах людського буття...

УДК 821.161.2’06-14

ISBN 978-617-7844-97-5

© Корнійчук В.П., 2020
© Видавництво Ліра-К, 2020

ЗМІСТ

Про автора 4

Прелюдія 7

ВЕРЛІБРИ. ТАНКА. ХОКУ

I. Верлібри, що розвихрені коні 10
II. Почім грам сивого горя? 21
III. ...Ті слова приходять до мене з неба 26
IV. На долоні в іронії долі 32
V. І тамую душу... Молитвами 43
VI. Тихе шепотіння медових бджіл 48
VII. Осягти її таїну 51
VIII. Віддати борг сповна 57
Замість постлюдії 66

НОВЕЛИ

Притча про сивого сома 68
Кольори 74
Клоун 78
Інтелектуали 87
Хризантема 90
Олекса 94
Земля і жінка 97
Стеля – тисяча метрів 100
Маріка 109
Абітурієнтка 112
Шоста Чайковського 118
У дворі злий собака 120

Чоловік, таксі і Володимир Святославич..... 124
Дромадер 127
Дзвінкий вік 130
Викрадали Ксеню, викрадали..... 134
Портрет вепра крупним планом..... 139

ПРО АВТОРА

Відомий сучасний український письменник, театральний критик, журналіст, хореограф і музикознавець Володимир Корнійчук народився 1947 року в селі Цибулеві на Черкащині. Нині мешкає у м. Вишневому Київської області.

Навчався у Цибулівській середній школі, згодом – у Крюківщинській. Закінчив хореографічний факультет Київського коледжу культури і мистецтв, театрознавчий факультет Київського національного університету театру, кіно і телебачення ім. І.Карпенка-Карого, аспірантуру в Інституті мистецтвознавства, фольклористики та етнології ім. М. Т. Рильського НАН України.

Працював редактором у Головній редакції літературно-драматичних передач Держтелерадіомовної компанії України, старшим редактором відділу літератури журналу "Україна", літературним редактором видавництва "Музична Україна".

Понад двадцять років, перебуваючи на посаді головного редактора, очолював "Українську музичну газету", засновану Музичним товариством ім. М. Леонтовича у перший день Різдва Христового – 7 січня 1926 року і відновлену зусиллями Національної всеукраїнської музичної спілки у 1993 році. Зосібна, В. Корнійчук – один із подвижників у відновленні "Української музичної газети". Водночас – віце-президент Асоціації діячів хореографічного мистецтва з питань преси, очолює прес-центр Київської муніципальної академії танцю. Нині – головний редактор науково-популярного журналу "Музика", який виходить у світ завдяки Видавничому дому "Українська культура" і який заснований 1923 року.

Член Національної спілки письменників України, Національної спілки журналістів України, Національної всеукраїнської музичної спілки, Національної спілки театральних діячів України, Національної хореографічної спілки України, Правління Українського фонду культури, Черкаського земляцтва "Шевченків край" у м. Києві. Почесний громадянин міста Вишневого.

Заслужений журналіст України, лауреат премії ім. Дмитра Нитченка Ліги українських меценатів, Міжнародної премії ім. С. Гулака-Артемовського, премії в галузі театрознавства і театральної критики Національної спілки театральних діячів України, літературно-мистецької премії ім. Дмитра Луценка "Осіннє золото" та Всеукраїнської літературно-мистецької премії ім. Івана Нечуя-Левицького Українського фонду культури, премії Національної всеукраїнської музичної спілки. Лауреат премії Президента України "Українська книжка року-2016" за книгу "Марія Заньковецька. Світова велич генія національного"(у номінації "За вагомий внесок у розвиток українознавства"). Указом Святійшого Патріарха Київського і всієї Руси-України Філарета нагороджений Орденом Святого Рівноапостольного князя Володимира Великого III ступеня, Орденом Святого Архістратига Михаїла та Орденом Святого Миколая Чудотворця за заслуги у відродженні духовності України, яку В. Корнійчук популяризував на сторінках "Української музичної газети" упродовж двадцяти років. А також нагороджений Ювілейною медаллю з нагоди 25-річчя Українського фонду культури та медаллю "Почесна відзнака" Національної спілки письменників України.

Автор книги новел, повістей і поезій у прозі "Шукачі женьшеня" (К., "Молодь", 1995), книги поезій у прозі "Усе те… бачив" (К., "Горудень", 1999), театрознавчих досліджень "Театр з аурою сонця" (К., "Стін", 2001), "Ave, Maria!" або Психологічні особливості акторської творчості Марії Заньковецької" (Ніжин, 2004), книги поезій у прозі "Я такий, як кольори у Реріха…" (К., "Поліграфцентр "ТАТ", 2005), фундаментальної праці "Роздуми про театр, музику, літературу…" (К., "Фенікс", 2007), яка охоплює 35-річний період творчої діяльності В. Корнійчука, книги поезій у прозі "Духовні роси", або Розсипані думки книгою зібрані" (К., "Кий", 2010), художньо-документальної повісті "Маестро Анатолій Авдієвський. Портрет хору з мозаїки" (К., "Криниця", 2012), "Марія Заньковецька. Світова велич генія національного" (К., "Криниця", 2015; 3-тє видання, доповнене), "КольороМузика Слова" (К., "Жнець", 2016), а також автор численних прозових і поетичних публікацій, театрознавчих, музикознавчих і

хореографічних аналітичних статей, рецензій, творчих портретів, есе, інтерв'ю, репортажів, надрукованих у вітчизняній і зарубіжній періодиці. Зосібна, у "Літературній Україні", "Культурі і життя", "Вісті з України", "Вітчизні", "Києві", "Дніпрі", "Україні", "Ранку", "Ятрані", "Дзвоні", "Січеславі", "Мистецьких обріях", "Театрально-концертному Києві", "Українському театрі", "Студіях мистецтвознавчих", "Віснику" ("Herald", Канада), "Вільній думці" (Австралія), "Дуклі" ("Dukl'a", Словаччина); альманахах: "Вітрила", "Веселий ярмарок", "Буква", "Літературне сузір'я", "Україна – моя Батьківщина", "Калинове серце", "Слово, твоя Батьківщина", "Кленові журавлі"; антологій поетів Київщини "Ота стежина в нашім краю", "Сльози пекучої пам'яті", "З глибин всенародного гніву"; антологій сучасної поезії "Помежи словом і століттями", "Київські вітражі", антології європейського верлібру "Вільний вітер", антології урбаністичної поезії " На київських пагорбах".

Як автор, представлений у збірниках спогадів: "Маршал Вінграновський. Книга про поета", "Платон Майборода", "Україно, пісне моя!", "Микола Мерзлікін: пошук досконалості" та ін.

Персоналія автора вміщена в "Енциклопедії сучасної України"(К.: Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2014, т. 14); "Українській музичній енциклопедії" (К.: Інститут мистецтвознавства, фольклористики та етнології ім. М.Т. Рильського НАН України, 2008, т. 2); "Державні нагороди України. Кавалери та лауреати: довідково-енциклопедичне видання" (К.: Інститут біографічних досліджень, 2006); "Хто є хто. Київ та регіони" (К.: Українська академія геральдики, товарного знаку та логотипу, 2004. Вип. 6); "Хто є хто на Черкащині. Видатні земляки" (К.: Українська академія геральдики, товарного знаку та логотипу, 2005);"Національна опера України. Енциклопедія. т. 1 (К.: "Музична Україна", 2017); В.Т. Поліщук, М.П. Поліщук. Література рідного краю (Літературна Черкащина) (Черкаси, 2012); "Літературні, літературно-мистецькі премії в Україні" (Видавець Шевченко Р.В., Полтава, 2014); "Вишневе сузір'я"(ВГ Атопол, Вишневе, 2010) та в ін. енциклопедичних виданнях. А також в інтернеті та на сайті міста Вишневого.

Прелюдія

Його верлібри нашептані небом…

Володимир Корнійчук у поезії і журналістиці – це явище, він справді знайшов себе і в одній іпостасі, і в іншій. Він журналіст від Бога і особливий поет, – я б так сказав.

Таких поетів небагато.

Не знаю, мабуть, він узяв усе для своєї поезії у Реріха, якого дуже любить і про якого книжки пише. І має якісь особливі стосунки до цієї небесної людини, до тієї ж Індії.

Це все дуже помітно у Володимира Корнійчука.

Ось часом кажуть, коли думають про форму поезії, що верлібр – легко пишеться. – Я по собі знаю, що верлібр, коли з'являється, то це – щось святкове. І так просто сісти і свідомо думати, що ти напишеш верлібри – неможливо. Часто люди думають, що верлібр створюється легко, тому, що в ньому немає ні розмірів, ні рими, але там є внутрішній стержень, там є наскрізний образ, наскрізна метафора, яка об'єднує інші метафори, і так можна сказати: допоміжні метафори – це дуже складна організація. Хтось думає, що там немає ритму, – але там є і свій ритм.

До чого я все це веду? Бо, якщо говорити про верлібр, цю прекрасну форму, несподівану для нас і ще не зовсім звичну, то в ній В. Корнійчук – просто розкошує. Його верлібри надиктовані, навіть, я сказав би, нашептані небом. І він просто безмежний у формах: і верлібр, і якісь дуже силабічні його поезії, є і якісь у нього східні мотиви – все якось у ньому переплелося.

З одного боку думаєш: якось це ніби і не притаманно нашій українській поезії, традиції, нашим звичаям, нашому фольклору. І раптом ловиш себе на думці, коли читаєш його твори: а яке ж це все-таки українське, як поєднано зі світом;

європейські традиції з українською душею, з усім, що нам найдорожче, що ми любимо і до чого все життя прагнемо, тягнемось – оце В. Корнійчук.

Він настільки оригінальний і настільки несподіваний, і, водночас, знайомий–незнайомий нам, що іноді просто дивуєшся.

Петро Перебийніс,
поет, лауреат Національної премії України
імені Тараса Шевченка
(фрагмент з телефільму "Бравісимо,
Володимир Корнійчук!"
Державної телерадіокомпанії "Культура", 2013р.)

ВЕРЛІБРИ

ТАНКА

ХОКУ

I
ВЕРЛІБРИ, ЩО РОЗВИХРЕНІ КОНІ

Сходження до генія

200-літтю з дня народження
Пророка України присвячую

Все життя – наближаюся до Шевченка,
щоби осягти його велич, дух
і могуть таланту.
Та….ніяк не дійду.
І коли те станеться – хтозна.
Тож – і досі йду.

P.S.
У перший день Різдва Христового
року дві тисячі чотирнадцятого

* * *

Біля пам'ятника батьку, зведеного з літер мармурових

Бувало, батько прийде з роботи –
а він шоферував і воював у другу світову –
натомлений і засмучений, аж темний.
І, вечеряючи, інколи так важко зітхне,
що аж душу мені тим зітханням перевертав.
А я все думав: і чого ж так важко?
Та коли мені вже й самому за п'ятдесят,
я так добре розумію батька…

* * *

Біла сюїта

…Оце стою, на розі будинку,
в люту завірюху,
з простягнутою рукою
і… прошу милостині:
сивий, беззубий, самотній…
І тільки зрідка хтось кине копійчину,
та все ж стою, і з жахом думаю:
“Як же проскніти на ці мідяки?”
І – просинаюся...
А перехрестившись, подумки мовив:
“Господи, мій милостивий та милосердний!
Спасибі Тобі, що це – лише сон”

***

Сизі коні в яблуках білих

Космічна акварель

Побратиму по перу Віктору Женченку, який родом з полтавської Оболоні, і котрий обожнює коней в яблуках білих, – присвячую

I

Ці коні, мій друже, – ніколи
не стоять на припоні:
ці коні – завжди в погоні
за літами нашими юними…

II

Ці коні – не стриножені,
не загороджені, не загнуздані
вуздечками срібними,
краденими, циганськими,
а… лише стривожені
іржанням вранішнім, буйним:
ці коні – заворожені, зачаковані
бажанням нашим одним –
завжди бути в погоні…

III

Ось і нині,
в сутінках ночі,
наснились мені, ці коні,
в яблуках білих,
що несуть нас, друже,
у юність твою і мою:
до Оболоні, до Цибулева –
у села наші далекі-близькі,
в юність сизо-голубу.
Несуть до батьків-матерів
наших премудрих
і до славних молодух…

IV

Ох же ж ці коні
в яблуках білих!
Ох і сизо ж голубі!
А чи попелясто-димчасті,
що залиті місячним сяйвом – всуціль,

і які вигулювались посеред ночі
в небі глибокім, зірчасто-окастім:
в едемських садах гуляли-хмеліли,
у Єви й Адама були-гостювали…
А діва отая, звабливая,
взяла, та й струсила
на гриви коней наших
яблука сизо-голубі,
яблука райські…
І від того, наші коні, друже,
вкрились яблуками дивними –
неземними, космічними: геть –
від грив – до копит,
від грудей і до круп…

V

Ось і зараз, відчуваю, друже, –
одірвались наші коні від землі,
і несуть нас із тобою, галопом, –
в небеса:
у бричці мідно-кованій…
І вже не бачать, і не чують
під собою землі,
бо – такі вони, наші коні,
в яблуках білих,
бо – ніколи не стоять на припоні,
а завжди – в погоні…

P.S.
Написано напередодні
дві тисячі чотирнадцятого – року
Синього Коня у місті Вишневому